

Rani Nolsøe:

SKAPA TRUPULLEIKAR HAR EINGIR ERU

Rani Nolsøe heldur, at í Føroyum hava vit góðar møguleikar at gera eitt gott og einfalt lógarverk, men í staðin hava vit alt ov nógvar lógir. Úrslitið er eitt yvirregulerað samfelag

SÓLVIT E. NOLSØ

Rani Nolsøe er kanska best kendur sum tónleikari úr bólkinum Frændur, sum í áttati árunum legði nóg afturat okkara sangskatti. Frændur høvdu eina fjóltáttaða viftu av sangum og evnum. Evnini breiddu seg frá fosturlandssangum, til samfelagsrevsing og til kærleikssangir. »Føroyar« er ofta útgangsstøði hjá teimum og verður nógv brúkt. Samrøðan millum Rana og meg snúði seg eisini um Føroyar, men ikki útfrá einum evni, ið Frændur hava sungið um. Vit tosaðu um okkara lógarverk og eftirlit við okkara lógum, sum Rani Nolsøe heldur verða nógv ov umfatandi.

Eingin veit hvussu nógvar lógir eru

Í fleiri umførum hevur Rani Nolsøe luttikið í kjakum, sum snúgva seg um yvirreguleraða samfelagið Føroyar. Hann førir ofta fram, at vit hava eitt alt ov stórt og umfatandi lógarverk, sum ikki er neyðugt. Hann metir, at tað eru nógvar lógir, sum als ikki neyðugar í dag, men sum enn eru í gildið, tí onkur hevur hildið tað verið neyðugt at gera ein lóg. Ofta innan økir har eingir trupulleikar hava verið fyrr og í summum førum eru lógirnar púra óneyðugar.

– Eg hjálpti einum bónda fyri

**Í nógvum førum
hava vit lógir, sum
skapa trupulleikar,
har trupulleikar
ikki vóru
frammanundan**
Rani Nolsøe

Rani Nolsøe heldur, at tað eru ov nógvar lógir, sum ikki taka atlit til føroysk viðurskiptir

nøkrum árum síðani, sum var komin í neyð við TAKS. Orsøkin var, at hann hevði givið seyð afturfyri fjallgongu og tað vísti seg, at mann eigur at gjalda skatt fyri tað. Eg kannaði málið og fann lógina, ið var so knortlutur, at tað var næstan ikki fyri vanlig fólk at finna útav. Tað stóð í lógini, at rindast skuldi skattur at seyði, ið bóndin hevði givið vegna fjallgongu. Tað visir bara, at lógirnar ikki taka útgangsstøði í tí dagliga lívinum hjá okkum, men eru ofta hópisleysar, sigur Rani Nolsøe.

Hann spurdi tá ein lögfrøðing, sum hann hevði biðið um hjálp í hesum sambandi, um hvussu nógvar lógir vórðu í Føroyum og um nakar fylgdi við. Rani Nolsøe sigur at lögfrøðingurin ikki visti svarið og hann segði víðari, at tað gjørdi nokk eingin.

– Hetta visir bara, at vit hava ov nógvar lógir og í nógvum førum hava vit lógir, ið skapa trupulleikar har eingir eru frammanundan. Vit hava eitt lógarverk, sum kemur ov langt inn á okkum. Tá tað byrjar at regulera fjallgongu og seyðadráp, tá er tað næstan bara eplaveltan eftir at regulera, sigur Rani Nolsøe.

Mugu trimmað lóggávuverkið

Rani Nolsøe sigur, at vit mugu fáa eitt sporføri inn í okkara lógarverk, ið fortelur okkum nær ein lóg ikki

er neyðug longur. Hann heldur, at landsstýrið eigur at brúka orku uppá at avtaka lógir, tá tær ikki hava relevans longur.

– Í ávísum førum brúka politikkarar tað sum eitt dømi uppá

arbeiðssemi, at teir hava fingið fleiri lógir í gjøgnum. Tað kann ikki verða endamálið í sær sjálvum, at viðtaka lógir, men tað má geva meining. Hvar í skipanini til dæmis situr onkur og heldur tað verða eitt gott hugskot at regulera føroyska seyðakjøtið út í odd og egg, tá eingir trupulleikar standast av tí, sigur Rani Nolsøe.

Hann heldur, at eftirlitið við okkum sum borgarum í Føroyum í nógvum førum er alt ov stórt, men ásannar tó, at eftirlit skal til. Hann nevnið Heilsufrøðiligu Starvsstovuni sum dømi. Rani Nolsøe sigur, at vit hava brúk fyri stovninum at hava eftirlit við tí, sum fer av landinum og annars at taka sær av tí lógarverki, ið er í matvørlógini, men at regulera seg heilt inn í kjallaran hjá fólki, tað er at fara ov langt.

Mugu hava eitt lógarverk

Rani Nolsøe leggur dent á, at vit sjálvandi brúk fyri einum lógarverki. Vit mugu hava eitt lógarverk, sum regularar samfelagið og til dæmis tryggjar vælfærdarstatin. Hann sigur, at í veruleikanum er hann ikki áhugaður í einum samfelagið, ið verður deregulerað, men hann eftirlýsir eina skipan, ið er lagað til tørvin hjá fólki og ikki bert eftir hvussu nógvar lógir politikkarar klára at gera.

– Kjarnan í lógarverkinum skal verða at hjálpa fólki og serliga teimum, sum hava brúk fyri tí, men vit hava brúk fyri einum smalari lógarverki, færri eftirlitum og færri reguleringum, sigur Rani Nolsøe.

SOLVIT@SOSIALURIN.FO

Eingin ætlan um at eftirhyggja lógarverkið

SÓLVIT E. NOLSØ

Løgmaður, Aksel V. Johannesen, varðar av lógarmálum í Føroyum. Tí er tað hóskandi, at hann svarar uppá spurningin hvørt tað fyriliggur ein ætlan um at eftirhyggja lógarverkið í Føroyum.

– Hetta er eitt rættiliga samansett og torgreitt evni. Tað er einki at ivast í, at tað óivað eru deildar meiningar, um okkara lógarverk er ov umfatandi ella ikki.

Eg haldi, at vit yvirskipað hava fleiri avbjóðingar á lógarøkinum. Í summum førum hava vit ókritiskt yvirført danskar lógir, sum eru gjørdar til danska samfelagið, sigur Aksel V. Johannesen.

Løgmaður sigur víðari, at tað fyriliggur ikki nøkur ítøkilig

ætlan at eftirhyggja alt lógarverkið í Føroyum undir einum, men at landsstýrið leggur kortini stóran dent á at fylgja væl við, so óneyðug lóggáva ikki verður sett í verk.

– Eisini hugsa vit um, at lógarverkið í tann mun, tað ber til, endurspeglar veruleikan í Føroyum, sigur Aksel V. Johannesen.

Løgmaður ásannar tó, at í summum førum hava vit eitt gamalt lógarverk, sum ikki er dagført og at tað er sjálvandi óheppið. Tað er tó ikki bara aldurin á lógarverkinum, sum er avgerandi. Løgmaður heldur, at vit hava fleiri dygdargóðar gamlar lógir, ið hava verið í gildi í fleiri áratíggju. Felags fyri hesar lógir er, at tær hava niðurskrivað okkara aldargomlu siðvenju.

Løgmaður sigur, at tað fyriliggur eingin ætlan um at eftirhyggja lógarverkið

– Ofta verður nevnt, at vit skulu gera lógarverkið meira einfalt og skráddaraseyma tað til føroyska samfelagið. Tað eri eg samdur í. Men sum partur av altjóða samfelagnum eru vit stundum noydd til at seta størri lógarverk í gildi fyri at okkara vinnulív kann samstarva og kappast við onnur lond, sigur Aksel V. Johannesen.

SOLVIT@SOSIALURIN.FO